Af Tina Birkkjær Nikolajsen

PARADENTOSE BEHANDLES BEDST I SAMARBEJDE MED PATIENTEN

Det er vigtigt at holde regelmæssig kontakt til tandlægen, hvis man vil undgå en snigende paradentose. Hvis tandlægen får mulighed for at sætte tidligt ind med behandling, kan paradentosen ofte holdes nede i samarbejde med patienten.

Vi kender alle betydningen af regelmæssige besøg hos tandlægen og god tandbørstning for at undgå huller i tænderne. Men det lønner sig i høj grad også at lægge sig i stolen af mange andre årsager. For tandlægerne holder øje med den generelle tilstand i din mund og kan opdage sygdomme, som ikke nødvendigvis giver symptomer, før de er brudt ud. Det gælder blandt andet paradentose, som i værste tilfælde medfører, at knoglen, hvor tænderne sidder i, nedbrydes, tænderne blive løse, og man risikerer at miste dem. Det fortæller Kathrine Kjær, der er tandlæge i klinikken GladTand på Frederiksberg.

”Jo før sygdommen konstateres, des bedre mulighed er der for succes med behandlingen. Hos GladTand prioriterer vi behandlingen af paradentose højt, det er derfor også noget, vi undersøger grundigt ved hvert eftersyn,” fortæller Kathrine Kjær.

NØDVENDIG OPERATION

En af hendes patienter i klinikken er Werner, der altid har været rigtig ked af sine tænder. Paradentosen kom snigende gennem mange år og medførte, at han mistede en del tænder.

”Kathrine har altid været opmærksom på min paradentose og forsøgt at holde det nede. I flere år talte hun om muligheden for operation til at afhjælpe sygdommen. Men det ville jeg ikke, før hun fortalte mig om en dengang ny metode, hvor man bevarer tandkødet,” siger han.

At det var den rigtige beslutning stod klart allerede kort tid efter.

”Jeg er lykkelig for, at jeg fik det gjort. Et par år efter fik jeg en bro over fem tænder, og det sidste jeg vil risikere er, at de ryger ud, fordi jeg ikke passer på og får fulgt op med paradentosebehandling et par gange om året,” fortæller Werner.

Og netop hjemmetandpleje og efterbehandling er vigtig for at bevare det gode resultat, fortæller Kathrine Kjær:
”Den bedste måde at behandle sygdommen på er et godt samarbejde mellem patienten og tandplejeren eller tandlægen, så man regelmæssigt kommer til paradentosebehandling - typisk hver tredje måned, og her kan man også blive vejledt i den mest optimale måde at håndtere hjemmetandplejen på,” siger hun og peger på, at en paradentoseoperation normalt er noget, man først tager stilling til efter et forløb med løbende paradentosebehandling, hvor man ligesom i Werners tilfælde ikke har kunne opnå de ønskede resultater. Og i sidste ende er det patienten og behandleren, der i samarbejde tager stilling til, om operation er den ønskede løsning.

SMERTEFRI BEHANDLING

GladTand benytter en særlig elektronisk styret bedøvelsesmetode, som kan lægges meget lokalt ved de tænder man behandler. Metoden kan blandt andet bruges ved behandling af paradentose, for at gøre behandlingen så smertefri som muligt.

AUTOIMMUN SYGDOM

Paradentosebehandling er i princippet en dybdegående tandrensning, da tandkødslommerne omkring tænderne bliver dybe ved paradentose. Hos nogle er tandkødet så ømt, at tandlægerne hos GladTand relativt ofte vælger at lokalbedøve, så behandlingen kan foregå smertefrit.

”Men det er naturligvis også noget, vi aftaler med den enkelte patient,” siger Kathrine Kjær.
Hun oplever, at mange mennesker tror, at paradentose opstår, fordi man ikke børster sine tænder godt nok. Men det er ikke korrekt. Paradentose er en autoimmun sygdom, og det vil sige, at kroppens immunforsvar angriber egne celler, og det medfører med tiden at knoglen omkring tænderne nedbrydes. Ofte ser man også en betydelig arvelighedsfaktor i forhold til paradentose. Og det er nyttig viden at have, om ens forældre har paradentose, for så kan man være mere opmærksom på at overholde sine tandlægebesøg og dermed give tandlægen en chance for at opdage sygdommen i tide.
For Werner har paradentosen måske ikke fået den nødvendige opmærksomhed, da han var helt ung, og det har påvirket hans liv i mange år. Nu, hvor han er i god behandling, fortæller han om både bedre selvtillid og mere livskvalitet. Han smiler mere og er ikke længere ked af at vise sit tandsæt:

”Min hustru gik i mange år og sagde til mig, at jeg skulle tage hånden ned fra min mund, når jeg talte. Men jeg har åbenbart altid været påvirket af, at jeg ikke ville have andre til at se mine tænder, fordi jeg selv var så ked af dem. Det er heldigvis overstået nu,” siger han.

”Hos GladTand prioriterer vi behandlingen af paradentose højt,” fortæller tandlæge Kathrine Kjær.